

Realisaties

In deze Mobiliteitsbrief blikken we terug op vijf infrastructurele realisaties die eind 2004 of in 2005 werden afgerond. We bezoeken één gerealiseerd project in elke provincie. Vier realisaties kwamen tot stand met een subsidiemodule van het mobiliteitsconvenant, een vijfde werd uitgevoerd in het kader van het gevaarlijkpuntenprogramma van de Vlaamse regering. De aanpassingen hebben in alle gevallen de verkeerssituatie veiliger gemaakt, al dan niet in combinatie met een aanpassing van de snelheidslimiet. Ook de leefbaarheid ter plaatse en in de onmiddellijke omgeving verbeterde in de meeste gevallen aanzienlijk.

Foto: Peter Van Hoof

Een facelift voor Grimde

Eind vorig jaar werd de nieuwe doortocht in Grimde opengesteld voor het verkeer. De reacties op het nieuwe dorpscentrum waren zeer positief. Door een zorgvuldige planning en communicatie bleven de klachten tijdens de uitvoering van de werken tot een minimum beperkt.

Foto: Peter Van Hoof

- Langs de N3 werden over een lengte van 750 m vrijliggende fiets- en voetpaden aangelegd.

Ter hoogte van het centrumplein gaan ze over in aanliggende verhoogde fiets- en voetpaden. Er werden ook blindengeleidetegels gebruikt.

- Zebrapaden zijn duidelijk aangegeven met accentverlichting. Aan de kerk werden verkeersplateaus aangebracht om de oversteekbaarheid te verbeteren.

- De parkeerstroken werden uitgevoerd in een ander materiaal en zijn geen onderdeel van de rijweg.

- De stad Tienen maakte van de gelegenheid gebruik om een gescheiden stelsel voor afval- en rioleringswater aan te leggen. Daarvoor werd een speciale techniek gebruikt, omdat het rioleringsstelsel heel dicht bij de huizen ligt.
- Om tegemoet te komen aan sommige handelaars werd het ontwerp bijgestuurd en werden er enkele parkeerplaatsen voor kortparkeerders voorbehouden.

Communicatie rond dit project:

- Vooraf een informatievergadering.
- Regelmatig kregen de bewoners een nieuwsbrief in de bus met een stand van zaken.
- Communicatie via de stadskrant, website, persberichten en elektronische nieuwsbrief.
- Voor de opening werden flyers, uitnodigingen en affiches gemaakt. Alle bewoners van de Sint-Truidensesteenweg en aangrenzende straten kregen een uitnodiging voor de opening.

Waar: doortocht Grimde (Tienen), N3 (Sint-Truidensesteenweg)

Wanneer: augustus 2004 - december 2005

Partners: Tienen, het Vlaamse Gewest

Kostprijs: 1,8 miljoen euro (Tienen) + 1 miljoen euro (Vlaams Gewest). Dit project werd gerealiseerd met modules 3 en 4 van het mobiliteitsconvenant.

Doel van het project:

- De verkeersdruk op de bebouwde kom verminderen door de snelheid te verlagen en zo de negatieve effecten van het verkeer op de woonkwaliteit verminderen.
- Doorgaand verkeer op de N3 ontmoedigen en maximaal afleiden naar de ring R27.

Foto: Peter Van Hoof

Het Kerkplein is heringericht. Het nieuwe uitzicht draagt bij tot de herkenbaarheid van het centrum. Het doortrekken van de pleinverharding op de rijweg moet de automobilist aanmoedigen om trager te rijden. Op het plein werden grondspots ingewerkt en plantbakken geplaatst, de beplanting volgt eerstdaags.

Module 3: De herinrichting van doortochten.

Module 4: De subsidiëring van wegverlichting langs gewestwegen.

De volledige tekst van deze modules van het mobiliteitsconvenant en meer info vindt u op www.mobielvlaanderen.be/convenants (modules).

Veiligheid aan de schoolpoort

De N746 in Lommel is een typisch voorbeeld van een steenweg met lintbebouwing en werd recent deels heringericht.

Begin vorig jaar werd de snelheid op de N746 deels teruggebracht van 70 naar 50 km/uur en ter hoogte van de Haardstraat van 50 naar 30 km/uur. Het uitzicht van de weg werd daarvoor grondig aangepast. Ook de aanpalende schoolomgeving in de Haardstraat werd heringericht. Het ontwerp werd afgestemd op de nieuwbouwprojecten die momenteel in uitvoering zijn.

Waar: Lommel, N746 Lommel-Leopoldsbrug & schoolomgeving 'Kattenbos' in de Haardstraat.

Wanneer: juni 2004 - januari 2005

Doel:

- De oversteekbaarheid van de N746 verbeteren voor zachte weggebruikers ter hoogte van de kruising met de Haardstraat.
- Het uitzicht van de weg zo aanpassen dat de nieuwe snelheidslimiet van 50 km/uur en 30 km/uur wordt afgedwongen.
- Een georganiseerde uitbouw van de schoolomgeving voor alle verkeersdeelnemers. Er was ook nood aan een ruimte voor wachtende ouders aan de schoolpoort.

Partners: Stad Lommel, Stedelijke school 'Kattenbos' en AWW Limburg.

Kostprijs: 487.008 euro (AWV) + 180.839 euro (stad Lommel). Dit project kwam tot stand via een module 10 van het mobiliteitsconvenant.

Situatie voor de werken:

- Snelheidslimiet van 70 km/uur op een gewestweg die druk bewoond is. In de schoolomgeving in de aanpalende Haardstraat was er een limiet van 50 km/uur. Deze gewestweg is door het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Limburg geselecteerd als een lokale gewestweg en maakt deel uit van het bovenlokale functionele fietsroutenetwerk.
- De N746 was een rechtlijnige verkeersweg, die veel bestuurders uitnodigde om nog sneller dan 70 km/uur te rijden.
- Er waren op veel plaatsen langs de N746 geen voetpaden, wel aanliggende fietspaden.

Foto: AWW

In de Haardstraat kwam een strook voor langsparkeren voor wachtende ouders. Het voetpad en de parkeerstrook worden van elkaar gescheiden door een haag. Omdat het zo goed werkt, werd het op vrijwillige basis te volgen eenrichtingsverkeer in de Haardstraat behouden, en niet omgezet naar een permanent eenrichtingsverkeer.

Op het kruispunt van de N746 en de Haardstraat werd een poorteffect gecreëerd. De rijstroken werden gescheiden door een middengeleider. Om de 'poort' voldoende effect te geven, werden ook twee andere kruisende straten in de herinrichting opgenomen.

De oversteekplaats ter hoogte van de Haardstraat werd heringericht. De N746 kreeg langs het hele traject verharde voetpaden.

In de Haardstraat werd gekozen voor gemengd verkeer met een snelheidslimiet van 30 km/uur. De automobilist wordt zo gewezen op zijn verantwoordelijkheid.

De Haardstraat kreeg aan de kant van het scholencomplex over de hele lengte verhoogde en verharde voetpaden. Tussen de gewestweg N746 en de schoolpoort zijn de voetpaden gescheiden van de weg door een haag.

Foto's: AWW

Module 10: Subsidiering van de herinrichting van schoolomgevingen.

De volledige tekst van deze module van het mobiliteitsconvenant en meer info vindt u op www.mobielvlaanderen.be/convenants (modules).

Totaalproject Zandhoven en Zoersel

In Zandhoven en Zoersel werd de N14 deels heringericht, onder meer rond het op-en afrittencomplex van de E34. Het project omvatte in deze fase een carpoolparking en drie rotondes. Er moeten nog twee fases volgen.

Waar: Zandhoven-Zoersel, N14, tussen de Goormansstraat en De Haan (fase 1)

Wanneer: augustus 2004 - april 2005

Partners: AWW Antwerpen, Zandhoven, Zoersel

Kostprijs: 1.973.000 euro (AWW) + 61.000 euro (Zandhoven) + 4.000 euro (Zoersel). Dit project werd gerealiseerd via een module 16 van het mobiliteitsconvenant.

Doel van het project:

De N14 verkeersveiliger maken. Een carpoolparking te Zoersel aanleggen om het wildparkeren tegen te gaan.

Foto's: Peter Van Hoof

Op het grondgebied van Zoersel werd in de nabijheid van het op-en afrittencomplex naar de E34 een carpoolparking aangelegd om wildparkeren te verhinderen. De parking takt rechtstreeks aan op de rotonde van het op-en afrittencomplex.

Een gedeelte van de N14 werd heringericht van 2x2 naar 2x1 rijstroken met brede middenberm. Dat verbeterde de oversteekbaarheid aanzienlijk, onder meer aan de school die op de gewestweg ligt. Er kwamen ook beveiligde oversteekplaatsen en poortaccenten. De snelheid werd verlaagd tot 50 km/uur.

Goormansstraat verkeersveiliger te maken, vlak voor de dorpskom van Zandhoven.

In het hele project werden drie nieuwe rotondes aangelegd. Twee aan het op-en afrittencomplex van de E34, waardoor de verkeersafwikkeling sneller verloopt en files voorkomen worden. Een derde rotonde kwam er om het gevaarlijke kruispunt tussen de N14 en de

Module 16: Herinrichting van wegvakken die niet als doortocht kunnen worden beschouwd.

De volledige tekst van deze module van het mobiliteitsconvenant en meer info vindt u op www.mobielvlaanderen.be/convenants (modules)

Gevaarlijk punt heringericht

In Eeklo werd het kruispunt 'Watertoren' met succes omgevormd tot een eenstrooksrotonde in het kader van het programma 'wegwerken van gevaarlijke punten en wegvakken' van de Vlaamse regering. Vóór de herinrichting gebeurden er regelmatig ongevallen, vooral met zachte weggebruikers.

Waar: Eeklo; kruispunt 'Watertoren'

Wanneer: september 2004 - juni 2005

Doel: Het kruispunt stond op de lijst van de gevaarlijke punten met als prioriteitsfactor 31 en fietsprioriteit 8 en werd in het kader van het programma 'wegwerken van de gevaarlijke punten en wegvakken' door TV3V aangepakt.

Partners: Vlaams Gewest, stad Eeklo

Kostprijs: 756.000 euro (Vlaams Gewest) + 150.000 euro (Eeklo).

Foto's: Eeklo

Vroeger een onduidelijk kruispunt.

Nu een eenstrooksrotonde met duidelijke voorrangregels.

- Het complex voorrangsgeregeld kruispunt werd vervangen door een eenstrooksrotonde met een vrijliggend fietspad.
- Tussen de Vrombautstraat en de Peperstraat werd de bestaande doorsteek dichtgemaakt, in de plaats kwam een ventweg exclusief voor plaatselijk verkeer en openbaar vervoer.
- De inplanting van de bushaltes en stopplaatsen voor het openbaar vervoer werden hertekend en gebundeld.

Christophe De Waele, schepen Mobiliteit Eeklo: "Net voor de herinrichting van TV3V dachten wij al aan een rotonde om het kruispunt veiliger te maken. Met het initiatief van de Vlaamse overheid kwam alles in een stroomversnelling. Daardoor werd de rotonde 'Watertoren' op ongeveer 1 jaar tijd gerealiseerd. De snelheid is nu gedaald en het kruispunt is veel duidelijker geworden: elke weggebruiker kent zijn plaats. De samenwerking tussen alle partners, aannemers en diensten liep perfect, waarvoor mijn dank en felicitaties."

Meer info: www.tv3v.be. U vindt er onder meer per provincie een overzicht van de gevaarlijke punten die reeds heringericht zijn of binnenkort heringericht worden.

Vernieuwde toegang tot winkelcentrum

Alle winkels van het regionaal winkelcentrum 'De Kalkaert' in Middelkerke hebben rechtstreekse toegang tot de gewestweg, wat aanleiding gaf tot veel op- en afrijdbewegingen op de N318. Dit veroorzaakte regelmatig ongevallen en hinder voor het doorgaand verkeer. Daarom werd de rijweg over een lengte van ongeveer 900 meter vernieuwd.

Waar: Middelkerke - N318 (Oostendelaan) ter hoogte van het commerciële centrum 'De Kalkaert' en het aangrenzende bedrijventerrein.

Wanneer: september 2003 - juli 2004

Doel van het project:

- Het kruispunt met de Kalkaertweg verkeersveiliger maken.
- Het verkeersverloop langs de Oostendelaan ter hoogte van de in- en uitritten van het winkelcentrum optimaliseren.

Partners: AWW, Afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen en de gemeente Middelkerke.

Kostprijs: 2.665.852,41 euro (AWV) + 193.919,38 euro (Middelkerke). Dit project werd gerealiseerd via modules 16 en 17 van het mobiliteitsconvenant.

Pluspunten:

- Er gebeuren veel minder ongevallen sinds de aanpassing.
- De werken werden voldoende gefaseerd, zodat het winkelcentrum en het bedrijventerrein steeds bereikbaar bleven.
- Het winkelcentrum werd veiliger bereikbaar voor fietsers en voetgangers, met zichtbaar effect.
- Tegelijkertijd met de wegenwerken werd de afwatering en de riolering van de Oostendelaan en het winkelcentrum/bedrijventerrein aangepast. Er werd een volledige afkoppeling van de oppervlaktewateren en van de rioleringen gerealiseerd en een gescheiden rioolstelsel voor het bedrijventerrein.

Module 16: Herinrichting van wegvakken die niet als doortocht kunnen worden beschouwd.

Module 17: Wegverlichting langs gewestwegen.

De volledige tekst van deze modules van het mobiliteitsconvenant en meer info vindt u op www.mobieltvlaanderen.be/convenants (modules)

Frank Ureel, hoofd Technische Dienst: "De reacties na de werken zijn uitermate positief. Aanvankelijk waren vooral de handelaars wat sceptisch, omdat ze vreesden dat er aan de rotondes files zouden ontstaan. Het tegendeel blijkt waar: het verkeer loopt veel vlotter dan voor de aanpassingen."

Een doorlopende groene middenberm maakt het onmogelijk om gevaarlijke manoeuvres uit te voeren.

Twee nieuwe rotondes aan weerszijden van het winkelcentrum maakten het mogelijk de middenberm volledig te sluiten. De rotondes vangen alle dwarsende bewegingen op en maken de verkeersstroom vlotter.

Er werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om vrijliggende fietspaden aan te leggen. Er zijn nu comfortabele bushaltes en aan de kant van het winkelcentrum ook een voetpad.

Foto's: Peter Van Hoof

Goed om weten

Kinderparticipatie

Veel mobiliteitsprojecten die op de lokale beleidsagenda staan grijpen in op het leven van kinderen. De praktijk wijst ook uit dat er behoefte is aan een intensere kruisbestuiving tussen de beleidsdomeinen jeugd en mobiliteit. Twee nieuwe publicaties reiken visies, hulpmiddelen en praktische voorbeelden aan:

- Kinderparticipatie aan lokale mobiliteitsprojecten. (Hoe) kan dat? (met steun van de Federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid)
- Kindvriendelijke publieke ruimte. Naar een duurzame ruimtelijke planning op kindermaat. (met steun van Vlaams minister van Mobiliteit Van Brempt)

Deze publicaties kunnen besteld worden bij Mobiel 21: www.mobiel21.be of tel 016-31.77.00. De Mobiliteitscel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap geeft het Onderzoekscentrum Kind & Samenleving de opdracht om vanaf eind maart 2006 zes gemeenten te coachen om kindparticipatie een plaats te geven in hun mobiliteitsprojecten. Deze coaching biedt de gemeenten daartoe de nodige knowhow. Indien u interesse hebt in het project 'Kinderparticipatie en mobiliteit', kan u de inschrijvingsdocumenten aanvragen via: info@k-s.be of 02-272.07.56.

Investerings in fietsbeleid

Op het fietscongres van 1 februari 2006 stelden minister Kris Peeters en minister Kathleen Van Brempt hun Vlaams fietsbeleid voor de komende jaren voor. Jaarlijks zal 60 miljoen euro worden geïnvesteerd in de aanleg van fietspaden. Vanaf juni 2006 zal het Vlaamse Gewest zelf de onteigeningen nodig voor de aanleg van fietspaden uitvoeren en financieren. Er komt ook een Vlaamse fietsambtenaar als centrale coördinator.

In een van de volgende Mobiliteitsbrieven komen we uitgebreider terug op het Vlaamse fietsbeleid voor de volgende jaren.

■ **Meer info:** www.verkeerskunde.be (downloads - verkeersveiligheid) en www.mobieltvlaanderen.be (persberichten - [01.02.2006] Vlaamse prioriteit voor fietsvriendelijk beleid).